

तदध्वानइति पित्रादयः यज्ञैषिणोयेते सर्वे तदध्वानः स एवमयोक्तोऽध्वामार्गोयेषां तदध्वानोऽभूवन् हिप्रसिद्धं येचकर्मनकुर्युः संन्यासिन इत्यर्थः ते सर्वे तदध्वानः अहमपि आस्तिकोस्मीति ततो न्यं अध्वानं न मन्ये ॥ ७ ॥ एवं स्वस्य नीतिज्ञत्वप्रकाशनप्रसंगादापद्धर्मान्योगिधर्माश्चोक्ताप्रकृतमनुसरति यत्किंचेति ॥ ८ ॥ धर्मेश्वरः धर्मफलस्य दाता ॥ ९ ॥ यदिसामविस्तृजन्स्यांतर्हिर्गर्ह्यः स्यां यदि वा युध्यमानः स्वधर्मं जह्यांतदागर्ह्यः स्यां मम तु द्वयमपीष्टमेवेति भावः ॥ १० ॥ ११ ॥ कृष्णप्रणीताः कृष्णेनैव नीतिपथं नीताः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ इति उद्योगपर्वणैलकंठीये भारतभा० युधिष्ठिरवाक्ये अष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ७३ ॥

तदध्वानः पितरो ये च पूर्वे पिता महाये च तेभ्यः परे न्ये ॥ यज्ञैषिणो ये च हि कर्म कुर्युर्नान्यंततो नास्तिकोस्मीति मन्ये ॥ ७ ॥ यत्किंच नेदं वित्तमस्यां पृथिव्यां यद्देवानां त्रिदशानां परं यत् ॥ प्राजापत्यं त्रिदिवं ब्रह्मलोकं नाधर्मतः संजय कामयेयं ॥ ८ ॥ धर्मेश्वरः कुशलो नीतिमांश्चाप्युपासिता ब्राह्मणानां मनीषी ॥ नानाविधांश्चैव महाबलांश्च राजन्यभोजाननुशास्तिकृष्णः ॥ ९ ॥ यदित्यहं विस्तृजन् सामगर्ह्यो नियुध्यमानो यदि जह्यां स्वधर्मं ॥ महायशाः केशवस्तद्वीतु वासुदेवस्तूभयोरर्थकामः ॥ १० ॥ शैने यो यंचेदयश्चांधकाश्च वार्ष्णेयभोजाः कुरुराः संजयाश्च ॥ उपासीना वासुदेवस्य बुद्धिं निगृह्य शत्रून् सुहृदो नंदयंति ॥ ११ ॥ वृष्णयंधकाद्युग्रसेनादयो वै कृष्णप्रणीताः सर्व एवेंद्रकल्पाः ॥ मनस्विनः सत्यपरायणाश्च महाबलाया दवाभोगवन्तः ॥ १२ ॥ काश्योवभ्रुः श्रियमुत्तमांगतो लब्ध्वा कृष्णं भ्रातरमीशितारं ॥ यस्मै कामान्वर्षति वासुदेवो ग्रीष्मात्यये मेघ इव प्रजाभ्यः ॥ १३ ॥ ईदृशो यं केशवस्तात विद्वान् विद्वित्येनं कर्मणां निश्चयज्ञं ॥ प्रियश्च नः साधुतमश्च कृष्णो नातिक्रामेव च न केशवस्य ॥ १४ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि संजययानपर्वणियुधिष्ठिरवाक्ये अष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ७३ ॥ वासुदेव उवाच अविनाशं संजय पांडवानां मिच्छाम्यहं भूतिमेषां प्रियं च ॥ तथाराज्ञो धृतराष्ट्रस्य सूतसमाशं सेवदुपुत्रस्य वृद्धिं ॥ १ ॥ कामो हि मे संजय नित्यमेव नान्यद्दूयांतां प्रति शाम्यतेति ॥ राज्ञश्च हि प्रियमेतच्छृणोमि मन्ये चैतत्पांडवानां समक्षं ॥ २ ॥ सुदुष्करस्तत्र शमो हि नूनं प्रदर्शितः संजय पांडवेन ॥ यस्मिन् गृहो धृतराष्ट्रः सपुत्रः कस्मादेषां कलहो नावमूर्च्छेत् ॥ ३ ॥ न त्वंधर्मं विचरं संजयेह मत्तश्च जानासि युधिष्ठिराच्च ॥ अथो कस्मात्संजय पांडवस्य उत्साहिनः पूरयतः स्वकर्म ॥ ४ ॥

॥ १ ॥ शाम्यतेति वचनादन्यत्तान् प्रति न ब्रूयां पांडवानां समक्षं राज्ञो युधिष्ठिराच्च एतदेव शृणोमि अहंच एतन्मन्ये मानयामि ॥ २ ॥ तत्र राज्ये निमित्ते गृहः लिप्सावान् एवं सति एषां कौरवाणां कस्माद्धेतोः कलहः नावमूर्च्छेत् ॥ ३ ॥ विचरं विचलितं पूरयतः पालयतः ॥ ४ ॥